

על פרשה פרק כ' פסוקים י"ט-כ"ג (מפטיר הפרשה)
"לא תעשון אתי אלהי כסף ואלוהי זהב.....ולא תעלה במעלות על מזבחי אשר לא תגלה ערותך עליו"

גופי אמונה ומחשבה בסיסיים טמונים בפרשה זו

-
- (1) ההשתתפות בחוויה ומראית העין אינם ערובה לאמונה נמשכת .
המראה הגדול והחד פעמי אינו ערובה לעבודת הקבע
"אתם ראיתם כי מן השמים דיברתי עמכם..... מזבח אדמה תעשה לי "
 - (2) החוויה דועכת והיום-יום מחייב עשייה נמשכת
עליונות המופשט על המוחשי - הרוחני ולא הגשמי
" לא תעשון אתי אלוהי כסף ואלוהי זהב מזבח אדמה תעשה לי"
"..... "בכל מקום אשר אזכיר את שמי "
 - (3) מזבח אדמה – ולא – אלהי כסף [מזבח מתחבר לאלהי אדמה מתחבר לכסף
היחס בין העיקרון הגדול והפרט הקטן כאילו " ולא תעלה במעלות על מזבחי"
תוך כדי דיון על דרך עבודת ה' , על איסור עבודה זרה , על דרך העבודה במזבח ועל העבודה בכל
מקום – עולה עניין המעלות .
 - (4) הראשוניות והפשטות , היסודות המרכזיים הם המציינים את העבודה האמיתית . אדמה ואבנים לא
מעובדות ולא מסותתות
לא מורכבות של עבודת כסף וזהב או סיתות ועיבוד אבנים בברזל – צריך לחזור למושכלות ראשוניים
החומר הראשוני , הבלתי-מעובד , הוא הבסיס לעבודת ה'
 - (5) עבודת ה' בעקרונותיה מעוגנת עמוק בתפיסה מוסרית חברתית בסיסית - אין הפרדה בין עבודת ה'
ומוסר (הקבלה בין העבודה לבין עקרונות מוסר) " ולא תעלה במעלות מזבחי" והרי דברים קל
וחומר . ומה אבנים שאין בהם דעת – לא לטובה ולא לרעה , הזהירך הקב"ה שלא לנהוג בהן מנהג
בזיון . **חברך** שהוא ודמותו של הקב"ה על אחת כמה וכמה ... " כי חרבך הנפת עליה ותחלליה " .
מכאן אמרו המזבח נברא לאריכות ימיו של אדם , והברזל לקצר ימיו . אינו דין(?) שיניף את 'המקצר'
על המאריך . "אבנים שלמות תבנה ... אבנים שמטילות שלום בין ישראל לאביהם שבשמיים והרי
קל וחומר ומה אבני מזבח שלא רואות ולא שומעות ולא מדברות על(?) שמטילות אמרה תורה לא
תניף עליהן ברזל....המטיל שלום בין אדם לחברו ובין איש לאשתו על אחת כמה וכמה שיאריכו
ימיו ושנותיו" (תנחומא , פרשת יתרו , י"ז)
- בפאגניות העבודה נעשית בדרך של ערפול חושים ואובדן אמות מידה מוסריות (מין וחרב) אצלנו
סמלי העבודה ודרכה מצביעים על יסודות הפוכים : (1) פשטות מזבח אדמה ולא אלוהי כסף-אבן
שאינו אדנות שרירותית (2)אחריות אישית ובלתי אמצעית – בכל מקום (39 חרב על מזבח היא
אנטי-עבודה . תשובה ליסוד הכוחני בעבודה הפאגאנית . מדרש תנחומא (וראה _____) :
- חיים ושלום / מזבח כהארכת חיים / מזבח כשלום בין כל החלקים
החרב מחללת את קדושת המזבח
גם כשצריך לעשות שימוש בחרב צריך להבין כי זה אקט של חולין , של חילול קדושה וכאנטי-תזה
לעבודת ה' בנגוד לע"ז המערפלת , מכליאה (?) ומבליעה חושים ויצרים
(4) הצניעות בדרך העבודה -לא תעלה במעלות – תשובה ליסוד המיני בעבודה הפאגאנית

* וכמטאפורה כלפי המבליטים את כלי נשקם עם הציציות בחוץ באופן של ביטוי דתי וגילוי של
גאווה ואדנות

6) היחס בין האדם – הקב"ה – לעבודת ה'
 סדר העדיפויות שמתייחס לעבודת ה' מול הערכת האדם

עבודת /הערכת ה'	הערכת האדם (קידמה כביכול)
אדמה – הבסיס הראשוני – שפלות – מגבלה עצמית	כסף וזהב *
אבן	ברזל ** (תקופת הברונזה)
ברזל	אבן *** (תקופת האבן)
כסף וזהב	אדמה****

היפוכו של הסדר : ה' מתייחס להיבט המוסרי-פנימי, עצמותי, לאדם ולמעמדו המוסרי וזה סדר העדיפויות.

האדם מתייחס אל ההתפתחות החיצונית, העושר, הקידמה כביכול ועל מיקומה בסולם העדיפויות וגם זה לקח שההיסטוריה של המאה העשרים מלמדת אותנו

* כסף וזהב : עגל הזהב, ביטוי להשחתה של האדם. [לשם עיבוד כסף וזהב דורשים] פעולת האדם - עיבוד – והתאהבות בה כמו גם נהירה אחריה - פוגעת בראשוניות כיצור הבריאה

** ברזל : עיבוד מתקדם בעיקר כלי מלחמה וכלי עבודה

*** אבן : יעקב – אבני המקום, בית המקדש, מצווה אבן שלימה

**** אדמה : כי מעפר אתה ואל עפר תשוב, האדמה מייצגת את הראשוניות – היצירה מייצגת גם את המוגבלויות – הסופיות – ומתוך כך את הצניעות וההסתפקות במועט